

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยีระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและเพื่อเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี แผนกวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชีและสาขาวิชาการตลาด สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 จำนวน 100 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี แผนกวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชีและสาขาวิชาการตลาด จำนวน 50 คน ที่ลงทะเบียนและเข้าเรียนตามปกติ ในวิชาหลักการจัดการ รหัส 3200 -1003 ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการที่บูรณาการด้วยกิจกรรม จำนวน 10 กิจกรรม 10 แผนการเรียนรู้ โดยนำกิจกรรมมาจัดเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ก่อนการเรียนรู้ในรายวิชา หลักการจัดการ รหัส 3200 – 1003

2. แบบสอบถามระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษา ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้ จำนวน 62 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่บูรณาการด้วยกิจกรรมและแบบสอบถามการวัดระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. **แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่บูรณาการด้วยกิจกรรม โดยใช้กิจกรรมที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์**

การวิจัยนี้ ศึกษาการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่บูรณาการด้วยกิจกรรม จำนวน 10 กิจกรรม 10 แผนการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา หลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาหลักการจัดการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี (ใช้หลักสูตรอาชีวศึกษา 2546)

1.2 ศึกษาวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย เนื้อหาและจุดประสงค์ของกิจกรรมต่าง ๆ จากแนวคิด ทฤษฎี ที่จะนำมาใช้ในการบูรณาการ เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้

1.3 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.4 สร้างแผนกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเน้นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำนวน 10 แผนกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.5 การสร้างแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยกิจกรรม ได้แนวคิดจาก นักวิชาการหลายท่าน (รายละเอียด อยู่ในภาคผนวก ง) เพื่อนำไปสอดแทรกในสาระการเรียนรู้ วิชาหลักการจัดการ รหัส 32000 – 1003 เพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดกิจกรรมก่อนหรือสอดแทรกหรือผสมผสานกับการเรียนรู้ โดยที่เนื้อหาและสาระสำคัญของรายวิชาหลักการจัดการ ยังคงสาระการเรียนรู้ครบถ้วนสมบูรณ์

1.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้วิจัยต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติจากกิจกรรมที่ต้องการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่มีอยู่จำนวน 10 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมมีจุดเน้นในด้านต่าง ๆ ที่จะกล่าวถึงและยังมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านอื่นแฝงอยู่ในแต่ละกิจกรรมอีกด้วย ดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	เน้นคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน
1.	ปฐมนิเทศ แนะนำวิชา การเรียน	-
2.	กิจกรรมวาดเพื่อนเชื่อมโยงกัน	มนุษยสัมพันธ์
3.	กิจกรรมปริศนาคำทำนาย	ความเชื่อมั่นในตนเอง
4.	กิจกรรมบันไดคารา	ความมีวินัยและความรักสามัคคี
5.	กิจกรรมการสื่อสาร	ความมีวินัย
6.	กิจกรรมทดสอบสติ	ความซื่อสัตย์สุจริตและความอดกลั้น
7.	กิจกรรมฉีกกระดาษรูปสัตว์	ความสนใจใฝ่รู้และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8.	กิจกรรมสหกรณ์	ความรับผิดชอบและความกตัญญูกตเวที
9.	กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์	การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนันและความปลอดภัย
10.	กิจกรรมเลือกใคร	การพึ่งตนเองและการประหยัด
11.	กิจกรรมมองเห็นในส่วนตัว	การมีมารยาทไทย

ตารางที่ 3 แสดงการจัดกิจกรรมในแต่ละลำดับที่ที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้ทรงวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก) เพื่อหาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเน้นกิจกรรมที่พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปใช้ทดลองกับนักศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาความถูกต้องและความเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง

2. แบบสอบถามการวัดระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การวิจัยนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์ เนื้อหาและหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี (ใช้หลักสูตรอาชีวศึกษา 2546) และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามแนวที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้

2.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารเกี่ยวข้องกับแบบสอบถาม พิจารณาความสอดคล้องกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามแนวที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้ ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 สร้างแบบสอบถาม เพื่อนำมาใช้ในการวัดระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ใช้คำถามที่ต้องการวิจัย จำนวน 62 ข้อ ตามข้อกำหนดที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้โดยมีเกณฑ์การตรวจสอบระดับการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม 4 ระดับ คือ ผู้ตอบแบบสอบถามระดับ 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นประจำ

ผู้ตอบแบบสอบถามระดับ 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์บ่อยครั้ง

ผู้ตอบแบบสอบถามระดับ 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์นาน ๆ ครั้ง

ผู้ตอบแบบสอบถามระดับ 0 หมายถึง ระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ได้ปฏิบัติเลย

2.4 นำแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลจากนักศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability Coefficients) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร (ข้อมูลในภาคผนวก ก) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่าสัมประสิทธิ์ Alpha Coefficients = . 9071

เกณฑ์การประเมิน

นำค่าเฉลี่ยของคะแนนจากองค์ประกอบด้านต่าง ๆ สภาพคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 แผนกวิชา บริหารธุรกิจ โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา 1 โดยแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 3 ช่วง และใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Best, 1974 : 174)

ช่วงคะแนน	=	ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
0.000 - 1.000	=	ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ น้อย
1.001 - 2.000	=	ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปานกลาง
2.001 ขึ้นไป	=	ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. เตรียมรูปแบบกิจกรรมที่ได้ศึกษาค้นคว้า ทดลองกิจกรรม เพื่อนำมาใช้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระยะเวลา 10 สัปดาห์ โดยมีการประเมินผลการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษา ก่อนการเรียนรู้และหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการกิจกรรมทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตาราง 4 แสดงแบบแผนการจัดการกิจกรรมทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)	ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ (Treatment)	ทดสอบหลังเรียน (Posttest)
X_1	T	X_2

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้กลุ่มเดียว ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้แบบสอบถามในการดำเนินการ สัญลักษณ์ที่ใช้แทนแบบแผนการศึกษา

T คือ การจัดการเรียนรู้ ที่บูรณาการด้วยกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

X_1 คือ การทดสอบก่อนเรียน

X_2 คือ การทดสอบหลังเรียน

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.1 ทำการประเมินผลก่อน (pretest) การเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยกิจกรรม โดยใช้แบบสอบถามระดับการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่บูรณาการด้วยกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาด้วยตนเอง โดยทดลองในเวลาเรียนตามตารางเรียนปกติ ครั้งละ 3 คาบ (คาบละ 50 นาที) ติดต่อกันสัปดาห์ละ 1 ครั้ง/ห้องเรียน เป็นเวลา 10 สัปดาห์ ดังนี้

ก. ดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยกิจกรรม เพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมละ 15-20 นาที ก่อนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ชื่อกิจกรรม 2) จุดประสงค์ 3) ขั้นตอน 4) สื่อ 5) การวัดประเมินผล 6) สรุปและการนำไปใช้ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง)

ข. กิจกรรมที่นำมาบูรณาการ ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ จำนวน 10 กิจกรรม ที่จะนำมาใช้ในการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.3 ทำการประเมินผลหลัง (posttest) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยกิจกรรมครบทั้ง 10 กิจกรรม ในสัปดาห์ที่ 11 เพื่อวัดผลระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้แบบสอบถามวัดระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ชุดเดียวกับที่ใช้วัดระดับปฏิบัติก่อนการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี ครั้งที่ ผู้วิจัยวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคะแนน ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538:73) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538:79) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี ก่อนเรียนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และจำแนกตามเพศ สาขาวิชาที่ศึกษา โดยการทดสอบค่า t-test คำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC หรือใช้สูตร t-test dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 :104)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ D = ผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่

$\sum D$ = ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่

$\sum D^2$ = ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่ยกกำลังสอง

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง